

2023-07-05 Nr. NV-1669

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-904 TAIS-23-6173(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO, MAISTO ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS ĮSTATYMO NR. IX-987 2 ir 4 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne	Žemės ūkio ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP (III dalis) ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdžio A dalis ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymo projekto rengimą paskatino poreikis išspręsti žemės ir miškų ūkio transporto priemonių ir jų priekabų ir ne keliais judančių mechanizmų rinkos priežiūros klausimą, siekiant visa apimtimi užtikrinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 167/2013 dėl žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (toliau – Reglamentas) nuostatų, susijusių su žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimu, įgyvendinimą ir vykdymą. Reglamento 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta valstybių narių pareiga įsteigti ar paskirti patvirtinimo klausimais kompetentingas patvirtinimo ir rinkos priežiūros institucijas.

Igyvendinant Reglamento nuostatas, Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo (toliau – ŽŪMŪKPI) 4 str. 3 dalimi Žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM) ar jos įgaliota institucija yra paskirta kompetentinga institucija dėl žemės ar miškų ūkio transporto priemonių atitikties įvertinimo ir tipo patvirtinimo, tačiau nėra suteikti įgaliojimai dėl žemės ir miškų ūkio transporto priemonių rinkos priežiūros.

Šiuo metu, vadovaujantis ŽŪMŪKPI nuostatomis, žemės ūkio ir susisiekimo ministrų įsakymu Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – LTSA) įgaliota atlikti žemės ir miškų ūkio transporto priemonių atitikties įvertinimą ir tipo patvirtinimą. Šias funkcijas LTSA nuo 2022 m. sausio 1 d. vykdo vadovaudamasi patvirtintu žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintu Žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo tvarkos aprašu, tačiau likęs neišspręstas rinkos priežiūros klausimas. Įsakymu suteiktus įgaliojimus LTSA vykdo sudarytų finansavimo sutarčių su ŽŪM pagrindu, o žemės ūkio ministro valdymo sritims priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose nėra šioms funkcijoms atlikti numatytų pareigybių, ŽŪM paslaugas įsigydavo vykdydama viešuosius pirkimus, sutartys su tam tikromis įmonėmis galiojo iki 2022 m. ir dėl objektyvių priežasčių nebuvo atnaujintos.

Pažymėtina, kad siekiant atlikti rinkos priežiūros funkciją, reikalinga pasiskirti techninę tarnybą, o kad pasiskirti techninę tarnybą – reikalingas įstatyminis pagrindas (techninės tarnybos yra sertifikuojamos, nesant įstatyminio pagrindo jos negali būti nei patvirtintos, nei notifikuotos Europos Komisijai (EK), nes apie techninių tarnybų paskyrimą, pagal Reglamento nuostatas, turi būti informuota EK).

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Įstatymo projektu siūloma iš esmės pakeisti reguliavimą, tačiau, nustatant teisinį pagrindą, kuriuo Vyriausybei suteikus tinkamo lygmens įgaliojimus kompetentingai institucijai (LTSA), Reglamento nuostatos būtų įgyvendintos visa apimtimi (politiką formuojančia institucija išliktų ŽŪM, tik konkrečių funkcijų vykdymas būtų perduotas LTSA). Numatoma, kad LTSA bus įgaliota atlikti vieną techninį veiksmą – dokumentinę patikrą įvežant naują arba naudotą (pirmą kartą) žemės ūkio techniką į LT (ES) ir rinkos priežiūrą.

Manytina, kad siūlomos priemonės problemai spręsti iš esmės yra tinkamos, kadangi įgyvendinus pasiūlymą ir paskyrus kompetentingą instituciją, kuri bus įgaliota atlikti žemės ir miškų ūkio transporto priemonių atitikties įvertinimą ir tipo patvirtinimą bei rinkos priežiūrą, taps aiškesnis žemės ir miškų ūkio transporto priemonių ir jų priekabų gamintojų, importuotojų, pardavėjų veiklos teisinis reguliavimas. Kartu bus užtikrintas valstybės funkcijos vykdymas, o verslo subjektai šias paslaugas galės gauti Lietuvoje, nesikreipiant į kaimynines ar kitas ES valstybes, paslaugos prieinamumas taps patogesnis ir patrauklesnis.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. Numatoma, kad ŽŪM asignavimai, skirti funkcijai išlaikyti (**55 000,00 Eur**), suderinus su LTSA, būtų perduoti LTSA steigėjai ir asignavimų valdytojai Susisiekimo ministerijai, kuri, rengdama ateinančių metų biudžetą, juos perskirstytų LTSA.

Įstatymo projektu siūloma:

- pakeisti 4 straipsnio 3 dalį, panaikinant nuostatą dėl ŽŪM ar jos įgaliotos institucijos patvirtinimo kompetentinga institucija žemės ar miškų ūkio transporto priemonių atitikties įvertinimo ir tipo patvirtinimo klausimais, bei papildyti 4 straipsnį 3¹ dalimi, nustatant, kad Reglamento 5 straipsnio 1 dalies nuostatas įgyvendina Vyriausybės įgaliota institucija.
- pakeisti 2 straipsnio 27 dalį papildant nuoroda į Reglamentą, kuriame apibrėžta *rinkos priežiūros* sąvoka.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Priėmus ŽŪMŪKPI projektą, jo nuostatų įgyvendinimas bus užtikrintas priimtais įgyvendinamaisiais teisės aktais (numatoma įstatymo įsigaliojimo data – 2024 m. sausio 1 d.). ŽŪM parengtų Vyriausybės nutarimo projektą dėl įgaliojimų suteikimo LTSA įgyvendinant Reglamento nuostatas, susijusias su tipo patvirtinimu ir rinkos priežiūra. Kadangi LTSA vykdo atitikties įvertinimą motorinėms transporto priemonėms ir jų priekaboms bei šių transporto priemonių sudedamosioms dalims ir rinkos priežiūrą bei turi technines galimybes (resursus bei pajėgumus) minėtoms funkcijoms vykdyti, taip pat ministrų įsakymu yra įgaliota atlikti žemės ir miškų ūkio transporto priemonių atitikties įvertinimą ir tipo patvirtinimą, manytina, kad ji bus pasiruošusi įgyvendinti ir rinkos priežiūrą šioje srityje.

Siekiant užtikrinti žmoniškųjų išteklių poreikį (planuojama **1 pareigybė**) naujai funkcijai vykdyti, numatoma, kad Susisiekimo ministerija turėtų inicijuoti Vyriausybės 2018 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1298 „Dėl Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių poreikio nustatymo kriterijų aprašo ir Didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą. Žemės ūkio ministro valdymo sritims priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose nėra šioms funkcijoms atlikti numatytų pareigybių, todėl jos negali būti perduotos susisiekimo ministro valdymo sritims priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose.

STEBĖSENA

Stebėsenos rodikliai nenustatyti.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Įstatymo projektas 2 kartus buvo skelbiamas Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS) derinti su visuomene, suinteresuotomis valstybės institucijomis (TM, FM, SM, LTSA), kurios patikslintam įstatymo projekto variantui pastabų nepateikė.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Atsižvelgta į Teisingumo ministerijos, Susisiekimo ministerijos, Lietuvos transporto saugos administracijos pateiktas pastabas pirminiam įstatymo projekto variantui. Patikslintas įstatymo projektas su šiomis institucijomis ir Finansų ministerija suderintas be pastabų.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui turi techninio pobūdžio pastabą.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlytina įstatymo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime (III dalyje).

Paminėtina, kad įstatymo projektas numatomas siūlyti įtraukti į Vyriausybės nutarimu tvirtinamą teisės aktų sąrašą, kurie būtų teikiami Seimo VII (rudens) sesijos darbų programai.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Tautvydas Brazdžiūnas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOŠ FORMA